

רבי אליעזר דמילה פרק תשעה עשר שבת קלד.

עין משפט נר מצווה

בג א מיי פ"ב מהלכות מילה
הל' דין פתח עשין כח
עוש"ש י"ד פ"ב רטו ע"פ: 1:
כד ב ג מיי פ"ג מהל' י"ט
הכ"ס ח סנה לאוין עה
עוש"ש א"ח פ"ב מקי ע"פ: 2:
ונכ"ד ונכ"ס ח"כ פ"ב קל"ג:
ע"ש ונכ"ס ח"כ פ"ב קל"ג:
כד ד ע"ש ע"פ: 3:
כז ה עוש"ש י"ד פ"ב רטו
ע"פ: 4 ג ע"ש:
כז ו ז מיי פ"א מהל' מילה
הכ"ס ח"כ ע"ש י"ד פ"ב
לכ"ס ח"כ ע"פ: 4:

הכ"א מיחוי כבודר. מיהו צורר לא
הוי גגס הפסולת ראו לאכילה
ולא דמי למשמרת דריש תולין (לקמן ד'
קא:): דליכא למי"ד חיוב משום צורר:
מני

הכ"ב מיחוי כבודר. מיהו צורר לא
הוי גגס הפסולת ראו לאכילה
ולא דמי למשמרת דריש תולין (לקמן ד'
קא:): דליכא למי"ד חיוב משום צורר:
מני

הכ"ג מיחוי כבודר. מיהו צורר לא
הוי גגס הפסולת ראו לאכילה
ולא דמי למשמרת דריש תולין (לקמן ד'
קא:): דליכא למי"ד חיוב משום צורר:
מני

לעזי רש"י

אימרי"א [אובדי"א]. מין
צורת. שבה הפנים מחבקעת.
פינדי"ן [פנינדי"ן]. חוטים
הלויים בדר.
אנפלי"ר. לנפח.
וא"ן [ו"ן]. מניפה.
אליני"א [אליני"ר]. לנשום.
אשארלדי"ר
[אישארלדי"ר]. להחליק.

רב נסים גאון

אז הוא בן עונשין. וכיון
שראונו שנעשו מחבובי מי שלא
נימול שנאמר [בבא"ש י"ז]
ויעל זכר אשר לא ימול את
בשר ערלתו ונותרה גרו,
יענו כי דבר זה מיוחד הוא
באנשים גדולים ולא בעניים.
ומצאנו כתוב בו בשר ערלתו
להרדיענו שהמילה דוחה את
הצרתה על דרך העיקר
שהקדמונה דאית עשה דחיי לא
תעשה. וכי בעת שהיה
בערלה בהרת ימול ויחתך
אותה ויחיה מה שכתוב
[וי"ד כ"ד] השמר בנע
הצרתה. והרמב"ם שיבאר לנו
דבר זה לחיים המדענה מה
שהיה עולה עליו שמה היינו
סבורים כי זה שכתוב [שם]
לשמור מאד ולעשות הוא הדבר
מוסף על הלאו, והוא ליה לא
תעשה ונעשה את המילה
דוחה אותן שאין עשה דוחה
את לא תעשה ונעשה. והסו"ר
מבטו כבא"ו והרמב"ם שחזר
לא תעשה לבלבד והמילה דוחה
אותה. והוא שאמר ויחן גדול
דכתב ביה בשר, והקטן נמי
שהוא בן ח' ימים ואמר בו
ויבית השניני ימול בשר
ערלתו. יענו כי המילה ביום
ח' דוחה (ערו) את הצרתה.
נשאר לנו לשאול על הבינוני
הוא עשירי עליו ח' ימים ולא
נימול מפני שמיחוי שאירע לו
כגון שהיה חולה או שהיה בו
ספק, התורה המילה ראויה בו
בעת שיש בהרת בערלתו או
לא. ולפיכך אמרו בינוני מנול.
ובבא"ה התשובה משם א"ש,
דאיתא מבייני, ומשם רבא
מילה בזמנא [קא] צריכא קרא
כו. ופי' על דעת אב"י
שהמילה מותרת בינוני
במקום שיש בהרת ולמדו
מגדול קטן כמו ששינוי [וי"ט]
199א] בבבוי אב משני כתובים
הצי השנה שבתן בו. וכי הוא
היון הדבר בכאן, כי הבינוני
לא יתן שגלמוד מן הגדול
לפי שהגדול עושה כרת לכך
היתרו בו הכתוב החיבת
הבהרת, אבל הבינוני שאין בו
חיוב כרת אין דבר זה מותר
בו. וכמו כי לא גלמוד דבר זה
מן היקטן כי הקטן מילתו
בזמנא ביום ח' והיא דוחה את
השבת ולפיכך היתר הכתוב
החיבת הבהרת, אבל הבינוני
שאין מילתו בזמנא לא. ומאחר
מאחר קמן וחיבתו אותם ביחד

הכ"ד מיחוי כבודר. מיהו צורר לא
הוי גגס הפסולת ראו לאכילה
ולא דמי למשמרת דריש תולין (לקמן ד'
קא:): דליכא למי"ד חיוב משום צורר:
מני

הכ"ה מיחוי כבודר. מיהו צורר לא
הוי גגס הפסולת ראו לאכילה
ולא דמי למשמרת דריש תולין (לקמן ד'
קא:): דליכא למי"ד חיוב משום צורר:
מני

הכ"ו מיחוי כבודר. מיהו צורר לא
הוי גגס הפסולת ראו לאכילה
ולא דמי למשמרת דריש תולין (לקמן ד'
קא:): דליכא למי"ד חיוב משום צורר:
מני

2) פה מיקוין ופסול ועלי מדיס והמעין פקדסה ונאלס מנולס ומקדיס.

הנהגות הב"ח
ג) ב' דלנלס מדיקס ברתת
מיהו: (ג) שם מוקי הוא
דקי:

גילוי הש"ס
גמ' רבי לא נלאני לב. ועלי
דף קיח ע"ב:

מוסף רש"י
נותנים ביצה במסנתג של
חרדל. שהחלה מן כה,
להקטין וקולטת את הפסולת
ואף היכל המלון עלה טוף
ומתקן וכו' וזה ליה להחלל
למלאה והחלון שהוא קטור
נשאר להקטן, ויבית לוי פירש
קיינס על ביצה לתוך כמסל
הוא ולא לתוך חרדל, ובמסנתג
החלון הוא שדי משום
שעור, ויחד לתוך הקטנה שהוא
לוי שני ומתקן הפסולת [קטן]
קטן. המתנה לו. לחן לך
דבר טעמו כפי פקוק נפש,
חוק מנוצרת כוכבי ונוליו
ערות ופסיס דמס [חורין]
100. שיבלע בו דמו. שהיא
דמו נבלע בצורה, שהיא דמו
הולך בין עור לגבר וכו' מני
שאלו ל' דם והוא הוא כמס
ומתוך שאלו בו מית הוא מת
נמצא קלה [100].

רבינו הגאון
השבת וכו'. אמר רבי יהודה
אמר ר' הלכה כר' עקיבא.
מהני עושין כל צרכי מילה
בשבת מחולקין ופורעין בו.
אמרנו כי מבדי קתי מוחלין
ופורעין ומצדין בו, עושין
כל צרכי מילה למה ליה.
לאחריו לא דתנו רבנן המל
על זמן ששבת במילה חזור
בין על ציצין המעכבין את
המילה בין על הציצין שאינן
מעכבין את המילה, א"ש,
על ציצין המעכבין את המילה
חזור על שבת מעכבין אינו
חזור. ואמרנו מאן תנא פירש.
ואתא רבה בר רב אונא
לוקומי כר' ישמעאל בר'
יהונן בן ברוקה, ולא קמה
ופשוטה היא. ורב אש
להנביה כר' יוסי גדיהא
בעליל, ואיפשיטא במנות
החוליה פרק ר' ישמעאל א"ה,
לא א"ר יוסי התם כיון
דאפשר לא חרטינן הכא נמי
כיון דאפשר לא חרטינן,
ונתחב גס זו ואתו הנרדעי
ומצדין כרבנן לפיכך עליה
דרי' יוסי במנותה פרק שני
הלחם גילויולו, דהנן ד' כתיבס
בנסיבס ב' בידס ב' סדריס וב'
בידס ב' בויכין, ודי מדיקין
לפניתיס, ב' ליטול ב' סדריס
וב' ליטול ב' בויכין, המנסיבס
עומדין בצפון ופנייה לדרום,
והנרדעיין עומדיס בדרום ופנייה לצפון, אילו מושכין ואילו מניחין טפוח של זה בצד טפוח של זה [שנאמר] לפני תמיד. ר' יוסי אומר אפילו אילו גוטלין מניחין אותן אין זו היתה תמיד. שמינין מדבריהם שאומרים אילו מושכין ואילו מניחין, פי' ומשכין את הדרום והניחין את הדרום ופנייה כולו אלא מושכין אותו מעט מעט ומניחין אותו מלכות, מינין ב' מילות מקצת המנהל מניחין [הלחם] המנסיבס והנרדעי, וכן עושין טפוח של זה בצד טפוח של זה. וסבירא להו שאם נטלו הישן שכל השולחן אין מחזירין אותו, אלא כיון שסילק הלחם הישן ונשאר השולחן שעה אחת בלא לחם, עבור על הכתוב לפני תמיד. ואפי' שיש לו רשות להרדי הא דרש, מיהא שמעינן שפורשי מן המצוה אין לו עוד לחזור עליה להרדיה, ומצאנו בתלמוד א"י המל ימול, מיכן לשתי מילות אחת למילה ואחת לפריעה, אחת למילה ואחת לציצין כדברי ר' עקיבא, ולר' ישמעאל דסבירא ליה ברת תורה לישלן את אדם ונפק ליה מהא דר' יהודה בן פוי אז אמרה חזן דמיס ומנלס מלכות, מינין ב' מילות להציק לפריעה למילה ולציצין. ת"ר מהלקטין את המילה ואם סל הילקט ענוש כרת. פי' מהלקטין, יש מי שאומר מלקט המציק המעכבין את המילה כולן, וכן סבירא לן. ויש מי שאומר מהלקטין מלשון ליקוט, שהעלה היא כמו ליקוט ויחבטו העטרה, וצריך לחתוך וליקוט כולו לגלות העטרה, ואם לא חתכו כולו, באילו לא מל. והמל אם סל הילקט שבת כל הציצין המעכבין את המילה באילו לא מל ויחלל השבת וענוש כרת. והאי דאמרו לא מספקת, אינה התראה ואינו מתכוון לחלל את השבת אלא לעשות מצוה מיוחדת, וכיון שלא עשה חיוב כרת, מפני שלא הניח כיון שנכנסה השבת, מוצדין, א"ע"ג דהאי דם מחיבר הוא, כיון דהיא סכנה דמיה לאיספולית וכמון ועבדינן לה בשבת. פי' איספולית, רטייה. קייא, שעוה והיא פסולת הדבש. הספולית, עינין קרוין הנומה בעור הפנים ומתקין, ובלשון ישמעאל אל כופה. סילקא, בלשון ישמעאל סילק. טוריפין, מערבין. פי' סילחא, שילוח. אבולא, אבולא או אבולא, מקום הדיק לעבה. ת"ר דברים שאין עושין מילה בשבת חשין לבייט, שחוקין כלל מן וטוריפין לן וישן, וין בבני עצמו ושמן בפני עצמו אבל ע"י ליכא לא. פי' ליכא, עירוב יין ושמן להוליך השמן בחזן היין על ידן [עירובי]. איל אבי לרבה מנו לגבן. פי' לגבן ביי"ט, לקפוט גבינה חשין לקבץ פיתותיו ויחשין ולעשותם חרין של גבינה. א"ל אסור לגבן, א"ל והלא גיבון כמו לפי תפיסה שנתון מים בקמה ומולל ביווי ועושה פתיתין ומזינין מים ומקבץ פתיתות ועושה אותם עיסה, כך מספה החלב בטובכוס ואחז שיקפה בכלי ויעמוד מניס דיו ופוחתו, א"ח"כ כמו מניס ידו ומגבן מן הקיים, הנה גיבון ולישה מלפנין שוה, משה מה זה מותר וזה אסור. ופירקו לו קמה אז אשאר לאכול אלא ע"י לישא ביומר, והחלב יפטר לאכול חלב או לעשותו בביתו בערב. אקשינה עליו והא אמרו הרדעי בגבינה בת יומא מעליא והנה אין חובי הקיים, והנה גיבון חמה מלפנין בת הגבינה בת יומא מעליא. ופירקו ליה כי קאמר אפילו בת יומא מעליא מכלל שבת בשעה ששילשה ימים מעליא ע"ה, ואפילו בת יומא מעליא, אקשינה עליו למתלהדי כולה בלתי מריטוט.